

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

У рамках проєкту
Національного фармацевтичного університету
«ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКОВІ ШКОЛИ СЛОБОЖАНЩИНИ»
до 15-річчя наукової школи професора *Алли КОТВИЦЬКОЇ*

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
Х МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

28 травня 2025 року

Харків
НФаУ
2025

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ДЕМЕНЦІЄЮ УНАСЛІДОК ХВОРОБИ АЛЬЦГЕЙМЕРА В УКРАЇНІ З УРАХУВАННЯМ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ

Федотова М.С.¹, Панфілова Г.Л.²

¹Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

²Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

fedotova.maryna@bsmu.edu.ua

Деменція унаслідок хвороби Альцгеймера (ХА) є однією з найпоширеніших форм деменції, яка характеризується хронічним прогресуючим перебігом, погіршенням когнітивних функцій, пам'яті та поведінки, а також значним зниженням якості життя пацієнтів і їхніх родин. Водночас це захворювання створює серйозний соціальний та економічний тягар для систем охорони здоров'я. Оскільки ХА залишається невиліковною, ефективна фармакотерапія є ключовим інструментом у зменшенні симптомів, стабілізації когнітивних функцій і сповільненні перебігу хвороби. На цьому тлі важливого значення набуває забезпечення пацієнтів сучасними та ефективними лікарськими засобами (ЛЗ). Сучасні виклики фармацевтичного забезпечення хворих в Україні вимагають перегляду національних підходів та адаптації їх до міжнародних стандартів.

Мета дослідження полягала у визначенні сучасних напрямів удосконалення фармацевтичного забезпечення пацієнтів із деменцією унаслідок ХА в Україні на основі аналізу національних нормативних документів та міжнародного досвіду країн з розвиненою системою охорони здоров'я.

Нами було проведено аналіз сучасних міжнародних клінічних протоколів, нормативно-правових актів та настанов щодо фармакотерапії ХА.

У дослідженні застосовано методи теоретичних досліджень, а саме порівняльного та контент-аналізу міжнародних джерел (British National Formulary – BNF, Orange Book, WHO Essential Medicines List, Duodecim), нормативно-правових документів, які регулюють медичне та фармацевтичне

забезпечення хворих на ХА в Україні (Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної, третинної та паліативної медичної допомоги «Деменція», клінічна настанова «Деменція», Національний перелік основних лікарських засобів, Державний формуляр 16 видання, Державний реєстр ЛЗ), а також офіційних клінічних протоколів провідних країн світу: США, Великобританії, Японії, Німеччини, Індії, Австралії та Казахстану.

Аналіз засвідчив високу консолідованість міжнародних клінічних протоколів щодо застосування препаратів, які застосовуються у лікуванні ХА: інгібіторів ацетилхолінестерази (донепезил, ривастигмін, галантамін) і антагоніста NMDA-рецепторів (мемантин). Усі ці препарати включені до таких джерел, як BNF, Orange Book, протоколи NICE, FDA та Duodecim. Особливу увагу у світі приділяють новітнім препаратам (леканемаб, адуканумаб, донанемаб), які відносяться до групи N06DX – інші препарати проти деменції, та вже отримали схвалення FDA. На жаль, вони, залишаються недоступними у країнах ЄС та в Україні через регуляторні й фінансові бар'єри. Клінічний протокол та Клінічна настанова України передбачають застосування також допоміжних засобів – церебролізину й гінкго білоба. Водночас Національний перелік ОЛЗ не містить жодного з препаратів: донепезилу, ривастигміну, галантаміну та мемантину, що обмежує можливості їх закупівлі коштом бюджету. У Державних формулярах 12–16 видань у лікуванні ХА (розділ «Неврологія») представлено лише частину необхідних засобів, зокрема донепезил, галантамін та мемантин, тоді як ривастигмін, гінкго білоба й церебролізин відсутні.

Результати дослідження свідчать про нагальну необхідність гармонізації національного законодавства, що регулює питання медичного та фармацевтичного забезпечення хворих на ХА з міжнародними підходами. Доцільно ініціювати перегляд складу Національного переліку ОЛЗ з метою включення препаратів із доведеною клініко-економічною ефективністю, що дозволить здійснювати їх державну закупівлю для задоволення потреб хворих на

ХА у ЛЗ. Також рекомендовано активізувати застосування платформи Prozorro для фінансування закупівель препаратів, які не входять до Національного переліку ОЛЗ, за рахунок місцевих бюджетів. Важливим напрямом подальших досліджень є фармакоекономічна оцінка доцільності впровадження антиамілоїдних ЛЗ в Україні, аналіз бар'єрів для їх реєстрації, а також визначення механізмів адаптації нових терапій у клінічну практику відповідно до міжнародних стандартів і потреб вітчизняної системи охорони здоров'я.

АНАЛІЗ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ КОНТРАСТНИХ ЗАСОБІВ ЧЕРЕЗ ЕЛЕКТРОННУ СИСТЕМУ PROZORRO

Чухрай І. Л., Олеарчик М. І.

Державне некомерційне підприємство «Львівський національний медичний
університет імені Данила Галицького», м. Львів, Україна
iryna_chukhray@ukr.net

Регулювання сфери публічних закупівель в Україні здійснюється відповідно до Закону України № 922-VIII від 25.12.2015 р. «Про публічні закупівлі» (редакція від 23.10.2024 р.). Формування політики у цій галузі покладено на Департамент сфери публічних закупівель та конкурентної політики Міністерства економіки України. Державне підприємство «Прозорро», яке є адміністратором електронної системи закупівель Prozorro, на 100% перебуває у державній власності та підпорядковується Кабінету Міністрів України.

Платформа Prozorro інтегрує понад 35 тисяч державних та комунальних організацій і підприємств – замовників товарів, робіт і послуг, а також близько 250 тисяч комерційних компаній – постачальників. Станом на 1 березня 2025 року у системі Prozorro було оголошено 55 037 тендерів, а кількість активних постачальників сягнула 258 952.